

Ruud Bitter, Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC):

‘Mijn ideaal: één gemeente Hollands Midden’



Tien jaar geleden werd Ruud Bitter als coördinerend functionaris aangetrokken om de rampenbestrijding en crisisbeheersing van gemeenten in VRHM te verbeteren. Inmiddels staat ‘zijn’ Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC) als een huis, werken de gemeenten intensief samen aan bevolkingszorg en lonkt zijn pensioen. Maar Ruud ziet (nog) geen reden om te stoppen.

Waar in 2007 veel gemeenten in het beste geval een ambtenaar in huis hadden die rampenbestrijding en crisisbeheersing ‘erbij’ deed, is er nu sprake van een totaal andere situatie. Daar heeft het BGC een belangrijke rol in gespeeld. Ruud: “Zo hebben we vorig jaar het

beleidsdocument *Bevolkingszorg VRHM* ontwikkeld. De visie BZOO (Bevolkingszorg op Orde 2.0) en de prestatie-eisen zijn daarin opgenomen. Het bestuur heeft dit document vastgesteld.” De ambitie: betere prestaties behalen tegen lagere kosten door intensief samen te werken. Ruud: “Zo zijn bij Opleiden, Trainen en Oefenen aanzienlijke financiële en efficiencywinsten behaald door dit regionaal te doen. In de afgelopen jaren is bovendien de organisatie en de inhoud van de te leveren bevolkingszorg flink gewijzigd. Er is meer samenwerking en we hebben goed opgeleide en geoefende sleutelfunctionarissen. De te leveren zorg is realistisch, waarbij rekening wordt gehouden met de zelfredzaamheid van de samenleving.”

Crisiscommunicatie

Een mooi voorbeeld van die verbeterde samenwerking is de crisiscommunicatie. Ruud: “Vrijwel alle communicatiefuncties zijn geregionaliseerd. De pools worden gevuld door specifiek opgeleide communicatiemedewerkers van gemeenten en hulpdiensten. De professionalisering en het beheer van deze pools is een taak van BGC. Indien nodig kan iedere gemeente daar gebruik van maken.”

Niet vrijblijvend

Meedoen is niet vrijblijvend. Van de gemeenten wordt verwacht dat zij hun bevolkingszorg op orde hebben. Ruud: “Samenwerking staat of valt met goede kwaliteit. Regelmatig wordt er kritisch bij de gemeenten gekeken of zij voldoen aan de regionale beleidskaders.”

Vanaf 2016 is BGC aan het experimenteren met ‘peer reviews’. Ruud: “Functionarissen gaan bij elkaar in de keuken kijken: MOV’ers bij MOV’ers, gemeentesecretarissen bij gemeentesecretarissen. Zo ontstaan open gesprekken over wat nog meer nodig is, met als basis de visie uit BZOO. Ook dat helpt om onze rampenbestrijding en crisisbeheersing te verbeteren.”

Geen gas terug

Inmiddels staat Ruud op de drempel van zijn pensioen. Maar voor hem is dat geen reden om gas terug te nemen. “Mijn droom is één gemeente Hollands Midden als het gaat om de samenwerking bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zo lang dat niet is bereikt, is er nog genoeg werk aan de winkel.”

Wettelijke grondslag

Het bestuur van de veiligheidsregio wijst een functionaris aan die is belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis. Het BGC ondersteunt hem daarbij.

Bron: Wet Veiligheidsregio's (art. 7a en 36) en Gemeenschappelijke Regeling VRHM (art. 28, 40 en 41).

Uitgangspunten van beleid

De beleidsdoelstellingen voor de periode 2016-2019 zijn vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan VRHM. De betekenis van deze prioriteiten voor de activiteiten binnen de Oranje Kolom vertonen samenhang met het traject BZOO, bijvoorbeeld op de onderwerpen versterken zelfredzaamheid en versterken partnerschappen.

De opdracht voor de Oranje Kolom vindt ook basis in het Regionaal Crisisplan.

In het traject BZOO is een meer realistische zorg voor de bevolking tijdens en na een ramp of crisis uitgewerkt. Vanaf 2014 is ook VRHM hiermee aan de slag. De basisprincipes (eigen verantwoordelijkheid samenleving, wettelijke zorgtaak voor gemeenten en Veiligheidsregio, acceptatie burgerhulp en voorbereiding op reële crises) zijn daarbij leidend. Het is te beschouwen als een dynamisch proces: op basis van ervaringen en ontwikkelingen worden elementen uitgewerkt en ingepast in de activiteiten van de Oranje Kolom. BZOO werkt door op verschillende terreinen.

Relevante ontwikkelingen

- Terrorismedreiging en de doorwerking daarvan op bijvoorbeeld evenementenveiligheid zijn van invloed op de manier waarop we ons werk voorbereiden en inrichten.
- Het ontstaan van nieuwe (digitale) informatiekanalen, waardoor de (risico- en crisis) communicatie naar de burger continu moet worden aangepast.

- De trend om de bevolkingszorgprocessen meer en meer te (sub)regionaliseren vereist meer coördinatie en regie van de regio.

Beleidsnotities

- Bevolkingszorg VRHM
- Prestatiekader Bevolkingszorg 2016
- Jaarplan
- Kader Evenementenveiligheid Hollands Midden
- Regionaal Beleidsplan VRHM
- Regionaal Risicoprofiel VRHM
- Regionaal Crisisplan VRHM
- PvA Professionaliseren crisiscommunicatie
- Visie op Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO)

Ambitieniveau

De werkzaamheden op het gebied van de bevolkingszorg worden verricht met de ambitie dat de inwoners van de gemeenten in Hollands Midden in geval van een ramp of een crisis adequaat worden geholpen voor zover zij daartoe zelf niet in staat zijn. De focus ligt daarbij op zelfredzaamheid in de samenleving en realistisch hulpverleners.

Risico's en afhankelijkheden

Afhankelijk van de mogelijkheid van gemeenten om medewerkers beschikbaar te stellen voor (beleids)ontwikkeling, opleiden, trainen en oefenen.

De Coördinerend Functionaris en de gemeentesecretarissen stemmen uitgangspunten op elkaar af, het BGC zorgt voor planning en coördinatie.

Kerngegevens

Formatie	Fte
Coördinerend Functionaris	0,44
Hoofd BGC	0,25
Beleidsmedewerker	2,86

Wat willen wij bereiken Maatschappelijk effect	Strategisch doel	Operationeel doel	Wat gaan wij ervoor doen Prestaties
Going Concern			
<i>Hulpverlening</i>			
Realistische hulpverlening bij rampen en crises voor niet- of verminderd zelfredzamen die aansluit bij het verwachtingspatroon van de samenleving	Deze hulpverlening is informatiegestuurd, risico- en omgevingsgericht	Een (sub)regionale hulpverleningsorganisatie die opgeleid, geoefend en ervaren is om de bevolkingszorgprocessen communicatie, publieke zorg, omgevingszorg en nafase zo efficiënt en effectief mogelijk uit te voeren	<p>Vanaf 2017 met peer reviews bij de gemeenten/clusters periodiek meten of zij voldoen aan het prestatiekader Bevolkingszorg 2016</p> <p>Het in 2017 gemeten prestatiekader wordt in 2018 gemonitord</p> <p>Jaarlijks wordt een opleidings- en oefenprogramma voor bevolkingszorgfunctionarissen opgesteld en uitgevoerd</p> <p>Planvorming wordt geactualiseerd</p> <p>Monitor bevolking op kwaliteit van hulpverlening bij (grote) incidenten wordt opgezet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coördinatie Convenant Rode Kruis - Onderhoud OOV-Alert - Onderhoud Crisisapp - Landelijke afdracht Vakbekwaamheid - Onderhoud intensieve contacten MOV
<i>Crisiscommunicatie</i>			
Tijdige en adequate overheidscommunicatie bij van rampen of crises dragen bij aan de zelfredzaamheid in de samenleving	De burgemeester wordt ondersteund door een 24/7 operationele regionale crisiscommunicatie-organisatie	De crisiscommunicatie-organisatie is opgeleid, en geoefend om de crisiscommunicatie efficiënt en effectief uit te (doen) voeren door de burgemeester	<p>Uitvoeren jaarlijks werkplan van de regionale werkgroep risico- en crisiscommunicatie</p> <p>Bestuurders en bevolking worden periodiek bevestigd op kwaliteit van uitvoering van de crisiscommunicatie-organisatie</p> <p>Coördinatie voor 19 gemeenten gerichte OTO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sectie Bevolkingszorg - Informatiemanagement - OvD Bevolkingszorg - Teams Bevolkingszorg <p>Verstrekken piketvergoedingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sectie Bevolkingszorg - Informatiemanager - Informatiecoördinator - Crisiscommunicatie
<i>Risicocommunicatie</i>			
De samenleving is voorbereid op de rampen en crises die bevolking en het milieu kunnen treffen en over de maatregelen die de overheid heeft getroffen ter voorkoming en bestrijding ervan	De gemeenten informeren hun inwoners over de risico's in hun leefomgeving, welke maatregelen zij zelf kunnen nemen en wat zij kunnen verwachten van de overheid	De veiligheidsregio levert de gemeenten allerlei producten, zodat zij in staat zijn hun inwoners adequaat te informeren over de risico's in hun leefomgeving	Het jaarlijkse werkplan van de regionale werkgroep risico- en crisiscommunicatie wordt uitgevoerd

Wat mag het kosten?

Ten aanzien van de kosten en dekking voor de Oranje Kolom wordt de gedragslijn van 2017 gecontinueerd. De reguliere kosten van het bureau, de gemeentelijke piketten, het opleiden, trainen en oefenen van de teams bevolkingszorg en het alarmsysteem worden gefinancierd uit de inwonerbijdragen. De kosten van de (deeltijd) functie van coördinerend functionaris worden wegens het wettelijke karakter voor het grootste deel gedekt uit de BDUR.

Specifieke begrotingsuitgangspunten

- De activiteiten en daarin te maken keuzes worden in lijn gebracht met het jaarplan 2017.

Bij de toename van de kosten van de regionale activiteiten in de afgelopen jaren is in veel gevallen sprake van verschuiving van kosten van gemeenten naar de regionale begroting, en niet zozeer van autonome kostenstijgingen (waaronder opleidings- en trainingskosten).

Beleidsuitgangspunten vastgesteld door het AB, d.d. 23-02-2017		
Gemeentelijke bijdrage programma Oranje Kolom begroting 2017		571.061
Toepassing index van 1,3%	571.061	7.424
Al eerder bekende verhoging convenant Rode Kruis, jaar 2018		2.151
Niveau begroting 2018, verdeling per inwoner, zie bijlagen		580.636
Inwoners gemeenten VRHM op 1-1-2016, bedrag per inwoner 2018	779.718	0,74
Saldo mutatie ten opzichte van 2017		9.575

Lasten en baten OK (x € 1.000)	Taakveld	Programmabegroting 2017			Programmabegroting 2018			Meerjarenraming		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo 2019	Saldo 2020	Saldo 2021
Bevolkingszorg	1.1	336		336	343		343	343	343	343
Crisiscommunicatie	1.1	50		50	50		50	50	50	50
KF-Rode Kruis	1.1	21		21	23		23	23	23	23
Kosten activiteiten BGC	1.1	150		150	150		150	150	150	150
Subtotaal		557		557	566		566	566	566	566
Dekkingsbronnen:										
Rijksbijdrage (BDUR)	0.7		-66	66		-66	-66	-66	-66	-66
Gem. bijdr.- Rode Kruis	1.1		-21	21		-23	-23	-23	-23	-23
Gem. bijdr.- Oranje Kolom	1.1		-550	550		-557	-557	-557	-557	-557
Subtotaal			-637	637		-646	-646	-646	-646	-646
Voor bestemming		557	-637	-1.194	566	-646	-80	-80	-80	-80
Mutatie reserves	0.10									
Na bestemming		557	-637	-1.194	566	-646	-80	-80	-80	-80
Vennootschapsbelasting	0.9									
Resultaat na belasting	0.11	557	-637	-1.194	566	-646	-80	-80	-80	-80

